

Dobrovo, 30.09.2014

Izjava za javnost

ENERGETSKA SANACIJA OBČINSKE STAVBE BREZ LASTNIH OBČINSKIH SREDSTEV

novinarska konferenca ob podpisu pogodbe z izbranim ESCO izvajalcem

Občina Brda je ena prvih občin na Primorskem, ki je sprejela LEK - Lokalni Energetski Koncept, v preteklem letu pa tudi SEAP – Sustainable Energy Action Plan in pristopila h konvenciji EU županov. Kot mala občina nima lastnih sredstev za doseganje zahtev, ki izhajajo iz Direktive o energetski učinkovitosti stavb in energetsko-podnebnega paketa zato je letu 2012 že izvedla sanacijo javne razsvetljave preko javno-zasebnega partnerstva.

Za potrebe celovite energetske sanacije javnih stavb je občina Brda za Osnovno šolo in vrtec Dobrovo sicer pridobila sredstva iz Kohezijskega sklada preko razpisa Ministrstva za infrastrukturo in prostor ter sredstva Švicarskega prispevka za podružnično šolo in vrtec Kojsko, vendar je želja občine, da energetsko sanira vse svoje stavbe, med njimi tudi dotrajano občinsko stavbo iz leta 1945.

Ker za celovito energetsko sanacijo občinske stavbe ni bilo možno pridobiti kakršnihkoli nepovratnih sredstev ter upoštevajoč dejstvo, da občina nima lastnih virov za celovito energetsko sanacijo občinske stavbe, se je občina odločila, da izvede **sanacijo po principu pogodbenega zagotavljanja prihrankov** (EPC – Energy Performance Contracting) preko podjetja za energetske storitve (ESCO – Energy Service COmpany), izbranega na podlagi javnega razpisa, skladno s slovensko zakonodajo.

Ker se je izkazalo, da bi bila doba vračanja ukrepov pri sanaciji ovoja občinske stavbe (zunanje stavbno pohoštvo – okna, dodatna toplota izolacija fasade, podstrešja,...) predolga, da bi bila zanimiva za pogodbenika, ki bi sanacijo izvedel po principu pogodbenega zagotavljanja prihrankov, se je rešitev našlo v tem, da se v upravljanje po principu pogodbenega zagotavljanja prihrankov odda Osnovno šolo z vrtcem na Dobrovem, podružnično šolo z vrtcem na Kojskem in občinsko stavbo na Dobrovem v enem paketu in tako skupne dosežene prihranke nameni za izvedbo načrtovanih ukrepov tudi na občinski stavbi.

Lokalna energetska agencija **GOLEA Nova Gorica**, ki je bila s sklepom občinskega sveta Občine Brda, pooblaščenca za izvajanje nalog energetskega upravljalca, je izkušnje pri prenovi javne razsvetljave nadgradila in pripravila **ESCO model** za celovito energetske sanacije stavb.

Gre za inovativen pristop, ki ga je agencija Golea razvila za spodbujanje energetske sanacije stavb, ki niso ekonomsko zanimive za ESCO pogodbenike. Princip tega modela je v tem, da javni partner, ki ima omejena lastna sredstva, najprej pridobi vsa možna nepovratna sredstva, preostala sredstva pa pridobi kot vložek pogodbenika v projekt in tako za izvedbo projektov ne nameni nič lastnih sredstev.

Ključno pri izvedbi ukrepov energetske učinkovitosti po principu pogodbenega zagotavljanja prihrankov je torej doseči prihranke, ki bodo v pogodbenem obdobju pokrili vse stroške izvedbe ukrepov ter kasnejšega upravljanja in dobave energije.

Ravno tako je cilj občine Brda, da vsa tveganja doseganja prihrankov pri energiji prenese na pogodbenika, ki je kot podjetje za energetske storitve kompetentno, da se postavljeni cilji tudi dosežejo.

Decembra 2013 je Občinski svet občine Brda, kot predstavniški organ, sprejel Akt o javno-zasebnem partnerstvu za izvedbo projekta »Energetska sanacija in pogodbeno zagotavljanje prihrankov rabe energije v javnih objektih Občine Brda«. Občina Brda je tako za namen celovite prenove občinske stavbe predala **Petrolu d.d. Ljubljana** v upravljanje, v smislu pogodbenega zagotavljanja prihrankov, tri objekte in sicer občinsko upravno stavbo na Dobrovem, kjer bo sanacijo izvedel pogodbenik, OŠ Dobrovo, kjer sanacijo izvaja občina preko javnega razpisa LS-1 in POŠ Kojsko, kjer sanacijo izvaja občina preko projekta OVE v Primorskih občinah Švicarskega prispevka.

V vseh treh objektih pogodbeni partner poleg pogodbenega zagotavljanja prihrankov dobavlja tudi toploto.

Kot rezultat vsekakor lahko štejemo dejstvo, da bo raba energije na vseh treh objektih padla iz 90.162,00 € na 40.520,63 €, kar predstavlja **49.641,37 € prihrankov**, s katerimi se med drugim tudi poplača investicija v celovito energetske sanacije občinske upravne stavbe na Dobrovem.

Glavna ovira izvajanja tovrstnega modela je predvsem ta, da gre v Sloveniji za nove pristope, kjer še ni ustrezne prakse in imamo zato pri tem tako administrativne kot zakonodajne ovire. Administrativne ovire se kažejo predvsem v tem, da ESCO model pogodbenega zagotavljanja prihrankov v Sloveniji še ni širše poznan ter glede na nekatere slabe primere javno-zasebnega partnerstva naletimo pri večini občin na zadržke, da bi se, kljub pomanjkanju sredstev za investicije, odločile za tovrstno

obliko financiranja in izvedbe projektov trajnostne energetike. Posledica prvega dejstva pa je tudi težava, da ni jasnih procedur, kako naj se občine lotijo tovrstnih projektov in kako naj izvedejo postopke. Zakonodaja naj ne bi onemogočala tovrstnih projektov. Ob tem gre posebno pozornost nameniti vodenju postopkov, da se izognemo t.i. zadolževanju občin, da se postopek izvede na transparenten način in pri tem upošteva koristi javnega partnerja – občine.

Prav EU **projekt MARIE** je omogočil, da se je izvedlo nekaj pilotnih primerov, najprej na področju sanacije javne razsvetljave, sedaj pa še javnih stavb, kar je Ministrstvu za infrastrukturo in prostor podlaga, da na tej osnovi izdela smernice za energetske pogodbeništvu in tako spodbudi financiranje investicij trajnostne energetike preko tretjih strank na podlagi prihrankov energije, ki bodo pri tem nastali.

Glede na stanje javnih financ ter dejstvo, da javni sektor v večini primerov nima lastnih virov za izvedbo energetske sanacije svojih stavb, javne razsvetljave, ipd., je v smislu uresničevanja nove Direktive o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) uvajanje energetskega pogodbeništvu za potrebe izvajanja investicij trajnostne energetike ena izmed redkih rešitev.

Velik problem predstavlja tudi dejstvo, da v Sloveniji ni ESCO sklada ali ESCO banke, kar pomeni, da se kot ESCO podjetja pojavljajo le velika podjetja z ustreznim lastnim kapitalom. V kolikor bi se želelo tovrstne projekte vzpodbuditi v bodoče, bi bilo nujno potrebno ustanoviti ESCO sklad oziroma ESCO banko, kjer bi pogodbeniki pridobili ugodne kreditne vire ter nepovratna sredstva za ukrepe, ki so ekonomsko manj zanimivi.

Ravno tako je potrebno pri tem upoštevati dejstvo, da so določeni, sicer nujno potrebni ukrepi celovite energetske sanacije izvedljivi le ob ustreznem sofinanciranju, za kar bi bilo smiselno nameniti tudi del Kohezijskih sredstev v naslednjem finančnem obdobju 2014-2020.

GOLEA Nova Gorica

Petrol d.d. Ljubljana

Občina Brda